

Meerjarenbeleidsplan 2026 - 2028

Vooropmerking

Dit meerjarenbeleidsplan is nog niet bestuurlijk vastgesteld maar wordt, in verband met de aanvraag bij Kerk in Actie, wel als bijlage toegevoegd aan de aanvraag voor een bijdrage ten behoeve van ons werk voor 2026.

BELEIDSUITGANGSPUNTEN

1. Mensen thuisbrengen in de gemeenschap

Kerken met Stip (KmS) richt zich erop mensen thuis te brengen in de gemeenschap. Daarbij is de bul van Paus Franciscus 'Spes non Confundit' zeer inspirerend, waarmee hij het jaar 2025 uitriep tot het jaar van de hoop. De christelijke hoop is gefundeerd in Christus en stelt niet teleur. In de bul schrijft de paus ook over gedetineerden en hij stelt dat wij de taak hebben hen als ze uit detentie komen weer terug te brengen in de gemeenschap. Het gaat dus niet om resocialisatie alleen of re-integratie, maar om weer deel te worden van de gemeenschap, de mensengemeenschap.

KmS richt zich op (ex-)gedetineerden die in de gevangenis met het justitiepastoraat c.q. geestelijke verzorging in contact zijn gekomen. Ze nemen daar deel aan het persoonlijk pastoraat, kerkdiensten, gespreksgroepen en specifieke projecten zoals Alpha in Prison. Van groot belang in de gevangeniskerk zijn de vrijwilligers die vanuit kerken van buiten de gevangenis komen en zich inzetten voor de gedetineerden.

Veel gedetineerden spreken de behoefte uit om de beleving en de sfeer in de gevangeniskerk ook na de detentie voort te zetten in een kerk of geloofsgemeenschap buiten de gevangenis. Die verbinding met de geloofsgemeenschappen legt KmS door middel van vrijwilligers. Zij vormen de brug naar de gemeenschap. Het is van groot belang om dit contact al tijdens de detentie op te bouwen, zodat er al een vertrouwensrelatie met iemand is bij het vrijkomen. In deze oriëntatie op verbinding met een vertegenwoordiger van een geloofsgemeenschap levert KmS een eigen bijdrage in het herstel en het opbouwen van een nieuw begin tijdens en na detentie.

Voor gedetineerden is veel nodig om nieuw levensperspectief te krijgen. Criminaliteit is vaak verbonden met iemands levenswijze en persoonlijke en maatschappelijke problemen. Er is

integrale samenwerking tussen instellingen, waaronder de kerken, nodig op alle levensgebieden: wonen, werken c.q. activiteiten, relaties, geloof en zingeving.

Op het gebied van de begeleiding op deze levensgebieden heeft KmS een eigen inbreng in een integrale aanpak. KmS richt zich vooral op het gebied van relaties, geloof en zingeving. De ontwikkeling van deze levensgebieden kan bijdragen om motivatie vast te houden, teleurstelling op te vangen en kan betekenis geven op immaterieel gebied. Zo werkt KmS aan voortzetting van de tijdens de detentie opgebouwde geloofs- en gemeenschapsbeleving. Dit kan voorkomen dat mensen weer terecht komen in een milieu dat het perspectief op een gelukkig leven in de weg staat.

2. Nieuw leven, een nieuw begin

Van Viola ontvingen wij in 2023 een brief. Een citaat daaruit:

“Beste Ikenius,

(...) Na mijn detentie wil ik iets gaan betekenen voor andere mensen. Ik wil mijn getuigenis gaan vertellen, de beproevingen die ik hier binnen moet doorstaan. Het is misschien niet zo erg dat ik alles verloren heb en opnieuw moet beginnen. Na de detentie wil ik heel graag gedoopt worden. Nieuw leven, een nieuw begin. Hendrine heeft mij uw kaartje gegeven. Ik wil me graag aansluiten bij een goede gemeenschap en kerk. Ook na detentie wil ik dichtbij God blijven. Nooit zal ik vergeten wat God nu voor mij betekent, het maakt mijn geloof alleen maar sterker. Als u het goed vindt zou ik mij heel graag willen aansluiten bij uw gemeenschap.”

Tijdens haar detentie heeft de diaconaal pastor contact met Viola en ook met haar pastor opgebouwd. Zij wilde een contact met een kerk in het noorden van het land, waar zij zou gaan wonen. De diaconaal pastor heeft daar een vrijwilligster van een kerk gevonden die contact met haar heeft gelegd in het laatste deel van haar detentie.

Nog tijdens haar detentie is Viola gedoopt. Na haar vrijkomen is ze in de kerk, buiten de gevangenis, hartelijk ontvangen in een kerkdienst.

3. Kerken met Stip ter plaatse

KmS is een landelijke vereniging van 83 kerken, opgericht in 2004. Met het Leger des Heils, landelijk – nationaal hoofdkwartier, zijn prille gesprekken over een mogelijke aansluiting bij het netwerk van 140 Buurthuis kamers van het project Geloven in de Buurt.

De kerken die Kerken met Stip zijn, zijn verspreid over het hele land. Er is sprake van een grote diversiteit: rooms-katholiek, protestant, evangelisch, pinkster, migrantenkerken en plaatselijke kerken van het Leger des Heils.

Sinds 2015 sluiten kerken zich aan door middel van een aansluitingsovereenkomst met afspraken en een jaarlijkse donatie-toezegging. Tot 2015 waren die afspraken er niet. Deze overeenkomsten zullen zo nodig worden vernieuwd en het uitgangspunt is dat iedere kerk die een KmS een dergelijke overeenkomst heeft getekend.

KmS kent een diaconaal pastor, deelnemers, vrijwilligers, kerken ter plaatse en de landelijke vereniging. Koppelingen tussen deelnemers en vrijwilligers ter plaatse blijven onder de hoede van het landelijk netwerk door de begeleiding van de diaconaal pastor. Deze begeleiding blijft totdat de verbinding ter plaatse zelfstandig functioneert. Zo gebruiken we

ook de kracht van het hele netwerk om mensen thuis te brengen in de gemeenschap. Met de diaconaal pastor is een overeenkomst van opdracht gesloten die jaarlijks wordt geëvalueerd. In het licht van de aangescherpte regelgeving door de belastingdienst zal in het komende jaar worden bekeken wat de beste vorm is die passend is voor KmS en voldoet aan de eisen die door belastingdienst worden gesteld.

4. My Home methodiek

Om de door de deelnemer gewenste verbinding met een geloofsgemeenschap ter plaatse goed tot stand te brengen heeft KmS de My Home methodiek ontwikkeld. De ervaring leerde dat tijdens de detentie gewenste verbindingen vaak niet van de grond kwamen. Oorzaken daarvan zijn verstopte verbindingen tussen gedetineerden en de samenleving. In een vijftal punten raken we aan evenzovele kernpunten van de ontwikkeling van deze methodiek.

4.1 De diaconaal pastor

De diaconaal pastor heeft een vierledige taak: (1) het maken van een verantwoorde koppeling tussen een deelnemer en een vrijwilliger; (2) begeleiding van koppelingen; (3) training van vrijwilligers; (4) zo nodig opschaling naar professionele hulpverlening. De diaconaal pastor is verantwoordelijk voor het primair proces tussen de deelnemer en de vrijwilliger. Hij heeft een contract van 8 uur per week. Met hem is overeengekomen periodiek contact te houden met iedere deelnemer en vrijwilliger. Hij heeft een caseload van 65 deelnemers. De totale caseload van deelnemers in Kerken met Stip bedraagt 100 deelnemers. Om in de begeleiding te kunnen voorzien is afgesproken dat 35 deelnemers en gekoppelde vrijwilligers tijdelijk worden begeleid door een pastor uit het bestuur. De bedoeling is dat deze tijdelijke situatie in 2026 wordt overgedragen naar de diaconaal pastor, hetgeen betekent dat zijn uren zullen (moeten) worden uitgebreid.

4.2 Deelnemers en vrijwilligers

Deelnemers en vrijwilligers hebben een dubbele verbinding. Ze zijn verbonden met zowel de plaatselijk kerk die KmS is als ook met de landelijke My Home community, het landelijk netwerk van KmS.

4.3 Doel van de My Home methodiek

My Home is erop gericht dat deelnemers zich thuis voelen in hun leven. Het gaat om: mentale versterking (gelukkiger worden in eigen huis of instelling, in de eigen levenssituatie); stabilisatie, normalisatie, participatie en netwerkvergroting.

4.4 My Home academie

Voor doorontwikkeling van het My Home concept heeft KmS de My Home Academie opgericht. Er wordt instructie en training gegeven en studie verricht naar factoren die bijdragen aan verbinding met mensen in een sociaal isolement.

4.5 Aanbod

Naast persoonlijk contact biedt KmS ook correspondentiecontact, telefooncontact en toezending van de landelijke Goed Nieuwsbrief.

RESULTAATGEBIEDEN

Om mensen in een sociaal isolement thuis te brengen in hun leven en in de gemeenschap is het noodzakelijk het functioneren van de organisatie en de werkwijze in het primair proces optimaal volgens dit meerjarenbeleidsplan uit te voeren. Daarom wordt ook gestuurd op de resultaatgebieden door het bestuur en de diaconaal pastor.

1. Contact met de kerken en instellingen

1.1 Het aantal kerken van 83 zal worden uitgebreid naar 100 in de periode van dit meerjarenbeleidsplan. Daartoe zal een werving worden ingezet, in eerste instantie bij kerken die met vrijwilligers of activiteiten in verbinding staan met een penitentiaire inrichting. Extra nadruk wordt ingezet op werving van migrantenkerken.

1.2 Met de plaatselijke kerken die KmS zijn is er op regelmatige basis contact, hetzij persoonlijk, hetzij digitaal. Onderwerpen van gesprek kunnen zijn: het landelijk beleidsplan; benoeming van een aanspreekpunt; beschikbaar zijn of komen van minstens één getrainde vrijwilliger; meehelpen het landelijk netwerk te versterken door een financiële bijdrage, het beschikbaar stellen van vergaderruimte, het vervullen van een vrijwilligerstaak op landelijk gebied.

1.3 De prille contacten met het Leger des Heils zullen naar verwachting in deze periode worden geëffectueerd. Vervolgens kunnen er afspraken worden gemaakt over training en begeleiding van de vrijwilligers van het Leger des Heils in de Buurthuis kamers. Daarbij is ook door het voornemen uitgesproken om de reclassering van het Leger des Heils bij deze ontwikkeling te betrekken.

1.4 Met de Stichting Terwille is een gesprek geweest over samenwerking met het netwerk Kerken met Stip. In dat gesprek is een initiatief besproken om met christelijk geïnspireerde opvangprojecten tijdelijke en/of blijvende huisvesting voor onze deelnemers beschikbaar te krijgen. Zo mogelijk zal dit uitlopen op een landelijk overleg van christelijke opvang- en begeleidingsprojecten.

2. Deelnemers en vrijwilligers

In 2024 had KmS 92 deelnemers. Van de deelnemerscontacten was 59% duurzaam; 32% incidenteel en 9% afgerond. Naar verwachting zal in de beleidsperiode het deelnemersaantal kunnen stijgen naar 125 en de bedoeling is om het percentage duurzame contacten van 59% naar 70% te verhogen. Daarbij vraagt het ook om een heldere definitie van het begrip 'duurzame contacten'.

In het 2024 waren er in KmS 170 getrainde en/of ervaren vrijwilligers. Het voornemen is dit aantal in de beleidsperiode uit te breiden naar 270. Voor de vrijwilligers zal een vrijwilligersprofiel en een vrijwilligerscontract worden ontwikkeld, waarbij rekening wordt gehouden met de geldende wet- en regelgeving en de toenemende eis om te beschikken over een VOG.

3. My Home Academie

In de My Home Academie (MHA) worden basis-instructiebijeenkomsten en trainingen in de My Home methodiek ontwikkeld en vindt bezinning op en doorontwikkeling van de methodiek plaats, alsmede een mogelijk wetenschappelijke onderbouwing van de methode.

3.1 Er worden jaarlijks twee instructiebijeenkomsten aangeboden met maximaal 35 deelnemers per keer.

3.2 Er worden jaarlijks minimaal één vervolgbijeenkomst georganiseerd.

3.3 Er wordt een train-de-trainerprogramma ontwikkeld. In dit programma worden trainers opgeleid die de training regionaal kunnen geven. Aan het train-de-trainerprogramma kan worden deelgenomen door leden van kerken met Stip ter plaatse, justitiepastores en kerkelijk werkers op het gebied van vorming en toerusting. Met dit programma kan een breed regionaal aanbod worden ontwikkeld.

3.4 De diaconaal pastor zal samen met potentiële trainers een trainingstraject voor vrijwilligers opzetten in het werken met de My Home methodiek.

3.5 In 2026 wordt een symposium georganiseerd met medewerking van ex-gedetineerden die in de gevangenis tot geloof zijn gekomen. Het gaat over vragen als: welke factoren hebben in de detentie bijgedragen tot de geloofstoetreding; is er een duurzame geloofsbeleving en geloofspraktijk gegroeid; wat houdt deze in; in hoeverre heeft dit bijgedragen aan stabiel herstel van het leven? Het voornemen is dit symposium te organiseren in samenwerking met PThU, TST, CHE, justitiepastoraat en Kerk in Actie.

4. Organisatie

In 2025 is een start gemaakt met een bestuurlijke vernieuwing. Diverse vacatures zijn vervuld en tevens is er een begin gemaakt het komen tot een gezonde financiële ontwikkeling. De relatie met de diaconaal pastor is vastgelegd in een overeenkomst van opdracht. Er is een bestuurdersverzekering afgesloten en er is een nieuw meerjarenbeleidsplan in ontwikkeling. Als we bestuurlijk kijken naar de toekomst dan is een vorm van samenwerking met o.a. Exodus van groot belang. Dit traject wordt onderzocht en besluitvorming zal binnen zes tot negen maanden plaatsvinden. Het feit dat de huidige voorzitter van het bestuur en grondlegger van KmS medio 2026 afscheid neemt is mede de directe aanleiding om nadrukkelijk naar de bestuurlijke situatie te kijken. De komende maanden zal, mede op basis van een te ontwikkelen profielschets, worden gekeken naar een opvolger. Mocht die niet tijdig gevonden worden dan zal het bestuur voorzien in een interim-oplossing.

vastgesteld in de bestuursvergadering van 8 september 2025